

CYKL ZAJĘĆ Z „HOBBITA” J.R.R. TOLKIENA

Proponowany tutaj cykl zajęć z „Hobbita” jest efektem mojej kilkuletniej pracy dydaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Może być zrealizowany w gimnazjum na profilu rozszerzonym, lub na zajęciach dodatkowych. Składa się z dziewięciu ramowych scenariuszy lekcji, do których dołączam sprawdzian dostosowany do cyklu oraz propozycje tematów prac pisemnych. Dodatkowo zamieszczam propozycje imprez oraz zajęć ponadplanowych, które można przeprowadzić niezależnie od całości: na lekcji języka polskiego, kółku polonistycznym, lekcji bibliotecznej, czy nawet na godzinie wychowawczej. Podane poniżej scenariusze można skrócić i przystosować do profilu ogólnego. Dodatkowo załączam również test czytania ze zrozumieniem oparty na fragmencie z „Hobbita” wraz z kryteriami oceniania.

XIII. KRYTERIA OCENY TESTU:

ZADANIA ZAMKNIĘTE:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
B	A	A	B	C	C	B	C	B	B	C	A	C	C	B	B	C	B	A	C	C	C

ZADANIA OTWARTE:

ZADANIE	ODPOWIEDŹ	PUNKTY	ZASADY PRYZNAWANIA PUNKTÓW
23	świat – rad niebie – siebie dziw – niw pieczary - stary	0 – 2 p.	Pół punktu przyznaje się za każdą poprawnie napisaną parę rymów.
24	świat – ślad świat – ślad śnieg – brzeg dziw - niw	0 – 2 p.	Pół punktu przyznaje się za każdą poprawnie napisaną parę rymów.
25	np. lesistych (gór), mrocznych (grotach) zbląkanych (strumieni) biały (śnieg) skalny (brzeg) (pagóry) księżycowe	0 – 2 p.	Pół punktu przyznaje się za jeden poprawnie wskazany epitet. Nie można jednak przyznać więcej niż 2 punkty na to zadanie.
26	Oczy, które ognia dziw Oglądały – i pieczary,	0 – 1 p.	Punkt przyznaje się tylko wtedy, gdy uczeń zapisze dwa wersety lub przynajmniej ostatni wyraz pierwszego i pierwszy wyraz drugiego wersetu.
Zadanie 27			

<i>KRYTERIA OCENY OGŁOSZENIA:</i>		
1. Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie miejsca i czasu wyprzedaży, nazwanie organizatora oraz podanie powodu licytacji (domniemana śmierć Bilba) • Zredagowanie krótkiego, spójnego tekstu o charakterze informacyjnym. 	0 – 2 p.
2. Kompozycja	Funkcjonalny układ graficzny	0 – 1 p.
3. Poprawność językowa	Wypowiedź poprawna pod względem fleksyjnym, leksykalnym, frazeologicznym, składniowym (dopuszczalny 1 błąd)	0 – 1 p.
4. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	Tekst poprawny pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny oraz 1 błąd interpunkcyjny)	0 – 1 p.
Razem:		0 – 5 p.
Zadanie 28 <i>KRYTERIA OCENY OPOWIADANIA:</i>		
I. TEMAT (0 – 6 p.)		
Opowiadanie jest rozwinięciem fragmentu z „Hobbita” J.R.R. Tolkiena		0 – 1 p.
Realizacja tematu obejmuje:		0 – 1 p.
a) opis domu Bilba		0 – 1 p.
b) wymienienie i opis gości odwiedzających hobbita		0 – 1 p.
c) potrawy serwowane podczas odwiedzin i inne rozrywki, które mogły umilić czas (np. pieśni, opowieści)		0 – 1 p.
Świadome zastosowanie elementów wzbogacających formę wypowiedzi: funkcjonalne urozmaicenie narracji poprzez wprowadzenie dialogu, opisu przeżycia wewnętrznego, opisu sytuacji, opisu przedmiotu, wnętrza hobbitkiej norki, itp.		0 – 2 p.
Uwaga!		
1 p. przyznaje się za wprowadzenie jednego z wymienionych elementów		
2 p. przyznaje się za wprowadzenie przynajmniej dwóch z wymienionych elementów.		
II. KOMPOZYCJA (0 – 3 p.)*		
Trójdzielna kompozycja z zachowaniem odpowiednich proporcji		0 – 1 p.
Właściwy układ graficzny (akapity)		0 – 1 p.
Spójność i logika tekstu (uporządkowanie wydarzeń, dostosowanie koncepcji pracy zasygnalizowane m.in. poprzez zastosowanie wskaźników		0 – 1 p.

zespolenia tekstu)		
III. JĘZYK I STYL (0 – 4 p.)*		
Poprawność leksykalna i frazeologiczna	(dopuszczalne 3 błędy, niezależnie od kategorii)	0 – 3 p.
Poprawność fleksyjna i słowotwórcza		
Trafny dobór środków językowych (brak nieuzasadnionego powtarzania wyrazów, wulgaryzmów, nadużywania wyrazów obcych, mieszania stylów)		
Funkcjonalność stylu (dostosowanie środków językowych do sytuacji komunikacyjnej, formy wypowiedzi).		0 – 1 p.
IV. ZAPIS (0 – 3 p.)*		
Poprawność ortograficzna: praca bezbłędna: 2 p. 1 błąd: 1 p. 2 błędy: 0 p.		0 – 2 p.
Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy)		0 – 1 p.
Razem:		0 – 16 p.

* Jeżeli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z tych kategorii.

MATERIAŁY:

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA:

J.R.R. Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*, tłum. M. Skibniewska, Iskry, W-wa 1997.

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA:

R. Foster, *Encyklopedia Śródziemia*, Amber, W-wa 1998.

J. Carpenter, *Wizjoner i marzyciel*, Alfa, W-wa 1997. – Biografia pisarza (może być również inna pozycja biograficzna dotycząca Tolkiena) – z tej pozycji pochodzi biografia przygotowana przez nauczyciela.

A. Kubala, *Przewodnik po nazwach miejscowych Śródziemia*, Amber, W-wa

J.R.R. Tolkien, *Władca Pierścieni*, tłum. M. Skibniewska, wyd. Muza, W-wa 2002.

J.R.R. Tolkien, *Silmarillion*, tłum. M. Skibniewska, wyd. Amber, W-wa 2007.

J.R.R. Tolkien, *Niedokończone opowieści*, wyd. Amber, W-wa 2007.

K.W. Fonstad, *Atlas Śródziemia*, Amber, W-wa 2007.

D. Day, *Pierścień Tolkiena*, Amber, W-wa 1997.

MATERIAŁY DODATKOWE:

Rekwizyty (elementy stroju, fajka, mapy, itd...) (wymienione są każdorazowo w „Uwagach”)

UWAGA: Każdorazowo nauczyciel informuje uczniów, jaki będzie temat kolejnych zajęć, by ci mogli się przygotować. Standardowym zadaniem domowym jest zebranie przez uczniów informacji potrzebnych do przeprowadzenia zajęć. Nie wystarczy, że nauczyciel będzie przygotowany. Wymagane jest również, by uczniowie orientowali się w omawianym temacie. Wówczas lepiej przyswoją sobie wiadomości i bardziej docenią powieść Tolkiena.